

Tommie

IN DE ZORG

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven
van de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Tommie Niessen

Tommie

IN DE ZORG

Ambo|Anthos
Amsterdam

In verband met de privacy zijn de persoonlijke kenmerken van betrokkenen veranderd. Sommige herinneringen zijn gekleurd, ervaringen zijn de mijne en deels fictief. Iedereen ervaart situaties op zijn eigen manier – in dit boek schrijf ik hoe ik ze heb beleefd.

ISBN 978 90 263 4257 8

© 2018 Tommie Niessen

Coauteur Ingrid Meurs

Omslagontwerp Janine Jansen

Foto auteur © Milan Vermeulen

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Ik draag dit boek op aan jou

Inhoud

Inleiding	11
Zorg	15
Studiekeuzetest	17
Wat wil je later worden?	20
Oude mensen wassen	23
Vooroordelen	25
Mensenwerk	27
Openheid	30
Vrouwenwerk	33
Jij gaat het niet redden	36
Reflectie	41
Leerling	44
Respect	48

Sorry 52
Kom jij mij helpen? 56
Buitenbeentje 60
Tussen de oren 63
Heb je haast? 66
Mevrouw Jansen 69
Meneer Jansen 71
Niemand 73
Praatjesmaker 76
Echte mannen huilen niet 80
Vertrouwen 83
Angst 86
Dip 90
Grote vriend 93
Tatoeages 96
Mama 98
Koude douche 100
Over: leven 104
Voldoening 107
Kwetsbaarheid 109
Vrijheid 112
Rijk 116
Vergeet mij niet 120
Somber 123
Liefdesverdriet 127
Ik wacht op mijn man 130
Echt scheiden 133
Papa 136

Retour afzender 140
Opgenomen 144
Omgekeerde wereld 148
Over: lijden 152
Hoe is het met u? 155
Hoelang duurt het nog? 158
Ik zie wel 162
Laatste nacht 165
Zwaailicht 169
Kwaliteit van zorg 172
Leef: tijd 176

Bedankt & tot ziens 181

Inleiding

Mijn naam is Tommie Niessen, ik ben zevenentwintig jaar en ik werk sinds 2010 in de zorg. Ik begon als huishoudelijke hulp, vervolgens heb ik de opleiding Verzorgende IG gedaan en daarna de opleiding Verpleegkunde. Ik werk op dit moment als zelfstandig verpleegkundige in de wijk en zo nu en dan in een hospice.

Ik had jaren geleden nooit gedacht dat ik in de zorg zou gaan werken. Leek me niets aan, totaal niet stoer, en ik dacht dat je dan de hele dag mensen moest wassen. Gelukkig is mijn kortzichtige kijk van toen veranderd. Ik ben blij met het werk dat ik nu doe. Het is dankbaar, mooi en superinteressant. Het geeft veel voldoening omdat je heel direct iets voor een ander kunt betekenen. Ik zou eigenlijk niet eens meer weten wat ik anders zou willen doen.

Ik schrijf over mijn werk, over wat ik daarin meemaak en ervaar. Gewoon omdat ik daar plezier aan beleef en omdat de zorg wat meer positieve aandacht verdient. Door de reacties die ik op social media krijg op mijn stukjes, merk ik dat lezers zich herkennen in wat ik schrijf en het waarderen dat ik een realistisch – en dus regelmatig ook positief! – beeld schets van mijn ervaringen als (jonge) man in de zorg.

Hoe is dat zo gekomen? Ben ik altijd een verzorgend type geweest? Niet echt volgens mij. Wel heb ik altijd een groot verantwoordelijkheidsgevoel gehad en ik ben altijd een redelijk zelfstandig en eigengereid kind geweest.

Mijn ouders zijn gescheiden toen ik drie was. Ik bleef bij mijn moeder wonen en zag mijn vader niet zo vaak meer. Ik ben in feite opgevoed door de nieuwe vriend van mijn moeder: mijn stiefvader en tevens de vader van mijn tien jaar jongere broertje. Op zich had ik een rustige, normale en stabiele jeugd. Het begon pas moeilijker te worden toen ik een jaar of vijftien, zestien was. De relatie tussen mijn moeder en mijn stiefvader liep op dat moment op de klippen, mijn stiefvader had een eigen zaak die failliet ging en de schulden stapelden zich op. In deze periode was ik het liefst zo weinig mogelijk thuis, dus ik hing veel rond bij vrienden of ik ging bij mijn opa langs, bij wie ik altijd terecht kon. Mijn opa voelde als mijn vriend.

Op een gegeven moment werd de situatie thuis onhoudbaar. Mijn moeder en broertje trokken tijdelijk bij mijn opa in, terwijl ik juist bij mijn stiefvader bleef wonen in ons oude huis, want daar kon ik in ieder geval aardig mijn eigen gang gaan. Hij had, met zijn bedrijf en zijn schuldeisers, wel iets anders aan zijn hoofd dan toezicht houden op een puberstiefzoon.

Het huis moest echter verkocht worden, de breuk tussen mijn moeder en stiefvader werd definitief en met mijn moeder en broertje woonde ik opeens in een flat. Daar kwamen we na verloop van tijd allemaal wat tot rust en bouwden we met zijn drieën een nieuw leven op.

Toen mijn moeder na ongeveer een jaar een nieuwe vriend kreeg en steeds vaker met mijn broertje bij hem was, besloot ik dat het tijd werd om op mezelf te gaan wonen, een eigen plek te hebben. Een tweede stiefvader was sowieso wat te veel voor een jongen van zeventien.

Dit klinkt misschien wat treurig nu ik het zo opsom, maar zo heb ik het niet ervaren. Mijn moeder was er altijd voor me, en heeft me geleerd om op eigen benen te kunnen staan. Ze liet me mijn eigen keuzes maken en had altijd het vertrouwen dat het goed zou komen met me. Daarbij kon ik, zoals gezegd, altijd bij mijn opa terecht, die in de buurt woonde.

Achteraf kan ik niet zeggen of mijn jeugd van invloed is geweest op mijn keuze voor de zorg. Ik weet ook niet eens of ik zo bewust gekozen heb. Er kwam iets op

mijn pad, dat voelde goed en ik heb nu een baan waarin ik iets voor anderen kan betekenen en mezelf kan blijven ontwikkelen.

Mijn ervaringen in de wereld van de zorg deel ik graag, deels omdat ik ervan overtuigd ben dat als de zorg niet zo'n negatief imago zou hebben, veel meer mensen vol overtuiging voor dit vak zouden kiezen. Nog belangrijker vind ik het echter om te laten zien hoeveel de zorg mij brengt. Zonder alle mensen die ik tijdens mijn werk heb ontmoet, was ik nooit geworden wie ik nu ben.

Tommie

Juli 2018

Zorg

Ik werk nu een aantal jaren in de zorg. Ik ben begonnen met een bijbaan als huishoudelijke hulp, daarna werkte ik als verzorgende en momenteel als zelfstandig verpleegkundige. In de loop van de jaren ben ik steeds beter gaan beseffen wat zorg betekent. Zorg draait om menselijk contact en om er eenvoudigweg voor anderen zijn. Dat is wat mijn werk zo mooi maakt. Ik realiseer me steeds beter dat zorg veel meer is dan alleen mijn beroep.

Zorg overstijgt de kaders waarbinnen wij denken. Misschien is dat ook wel de reden dat er zoveel problemen zijn in deze sector. Want zorg kunnen we niet altijd organiseren met regeltjes, beschrijven in plannen of vastleggen in tijd. Vaak denk je bij zorg aan mensen die

werkzaam zijn in deze sector. Maar ik denk dat deze gedachte de lading niet dekt.

Hoe jong of oud iemand ook is, ieder mens zorgt op een bepaalde manier voor een ander. Jij ook. Waarschijnlijk zorg jij zelfs voor heel veel mensen. Misschien wel zonder dat je dit zelf doorhebt.

We zorgen voor elkaar omdat we aanvoelen dat de ander iets nodig heeft. Deze zorg hoeft niet uit grote gebaren te bestaan. Het zijn de kleine dingen die we doen. Soms zijn ze zelfs nauwelijks zichtbaar. En dat is nu juist het mooie aan zorg. We staan er niet echt bij stil. We doen het gewoon. Omdat we ons er goed bij voelen. Omdat we iets voor een ander willen betekenen. Zorg is iets wat ons als mensen verbindt. Zorg is liefde.

Studiekeuzetest

‘Als je nu wilt stoppen met school, moet je eerst een studiekeuzetraject volgen,’ zegt mijn mentor tegen me wanneer ik hem vertel dat ik heb besloten te stoppen met de opleiding.

Het schooljaar is nog niet voorbij, maar ik ben vastbesloten om deze school in ieder geval niet af te maken, dus waarom zou ik dan nog tot het einde van het eerste jaar blijven? Ze willen me gewoon nog even bezighouden, denk ik. In principe is het natuurlijk fijn dat er mensen zijn die zich om mij bekommeren. Die bang zijn dat ik alleen maar op de bank ga hangen om te gamen als ik niet meer naar school ga. Daar word ik ook niet veel wijzer van, dat is waar. Maar ik kan nou ook niet zeggen dat een studiekeuzetraject me erg aanspreekt.

Ik moet allerlei tests maken om erachter te komen wat het beste bij mij past. En dan heb ik het niet over zo-
maar een paar testjes. Iedere dag zit ik vier uur lang te
staren naar een scherm en vragen te beantwoorden. Achteraf is het misschien grappig om te bedenken of je
liever tapijten zou verkopen of boswachter wilt zijn,
maar op dit moment vind ik het echt een verschrikking.
De bedoeling is natuurlijk heus wel goed, het is belang-
rijk om erachter te komen wat je wilt. Maar of dit nou de
manier is?

Na twee weken in dit traject komt de uitslag. Boven-
aan staat dat de sector techniek wel iets voor mij zou
kunnen zijn. Daarna komt 'iets met' tuinbouw en daar-
onder defensie. Ik krijg spontaan jeuk van deze uitslag...
Ik ben helemaal niet technisch en ik heb een enorme he-
kel aan werken in de tuin. Defensie past ook niet bij mij,
ik kan er helemaal niet tegen als ik bevelen moet opvol-
gen. Helemaal onder aan de lijst staat zorg en welzijn.

Hier heb ik op het moment dus niet zoveel aan. Ik ga
echt niet opeens een opleiding in de techniek volgen
omdat een test dat uitwijst. Laat staan dat ik me aan-
meld om in dienst te gaan.

Ik denk eigenlijk dat je er pas achter komt wat je echt
leuk vindt als je dingen gaat ervaren. Wanneer je ergens
over leest, of wanneer iemand je iets vertelt, dan kun je
je er een beeld bij vormen. Maar in de praktijk kan zo'n
beeld weer enorm veranderen. Volgens mij zou het goed
zijn als er op scholen veel meer tijd wordt besteed aan

ervaring opdoen in de praktijk. Dat geldt voor vmbo-, voor havo- en voor vwo-leerlingen.

Niet weten wat je wilt is trouwens helemaal niet erg. Zolang je maar de wens hebt om jezelf te ontwikkelen, dan komt het wel goed.

Wat wil je later worden?

‘Wat wil je later worden?’

Alweer deze vraag. Ik ben negentien. Hoe moet ik dat nou weten?

‘Je moet wel een keer gaan kiezen, hè...’

Ik moet helemaal niets, denk ik bij mezelf. Toch voel ik een bepaalde druk, dat ik nu al moet kiezen voor later.

‘Wat vind je leuk dan?’

Tja, zoveel dingen. Het wisselt nogal. Nieuwe dingen proberen vind ik leuk.

‘Ja, maar je moet wel een keer doorzetten, hè.’

Doorzetten? Moet ik dan doorgaan met iets wat helemaal niet bij me past? Ik ben er wel mee bezig, maar ik vind het maar niets, dat ‘volwassen worden’. Ik weet niet eens wat ik vanavond ga eten, laat staan dat ik weet